

Seutufoorumi 16.9.2025, Logomo

Foorumiin osallistui kattava joukko päättäjiä ja viranhaltijoita Turun kaupunkiseudun kuudesta kunnasta. Keskustelemaan ja kuuntelemaan toisiaan, samalla etsien uusia ajatuksia yhteisen keskustelun merkityksellisyydestä ja välttämättömyydestä. Tässä julkaisussa on koottu nostoja puheenvuoroista sekä digialustalle syötetyistä vastauksista.

Turun kaupunkiseutu tarjoaa kaikille sukupolville hyvää arkea ja siksi se onkin paras paikka rakentaa oman näköistä elämää. Voima tulee yhteistyöstä. Kun eri toimijat tarttuvat toimeen syntyy jotakin enemmän kuin osiensa summa.

Yhteistyössä kaikki alkaa ihmisistä. Keskeisin seutuyhteistyön työkalu olemme me - ihmiset!

Tästä eteenpäin laitamme yhteisesti muistiin, että jos eteen tulee asioita jotka voisivat koskea muitakin kuntia, tuomme ne yhteiseen pöytään keskusteluun.

Kuuden kunnan seutuyhteistyölle on olemassa uusi, aiempaa parempi pelikenttä, yhteiset periaatteet ja säännöt. Nyt viimeistellään kisakunto ja tähdätään hyvällä yhteisapelillä uusiin ennätyksiin!

*Seutujohtaja
Jukka Vornanen*

Otetaan kasvun ja kilpailukyvyn tavoitteet keskiöön. Liittyvät ne sitten maankäyttöön, liikenteeseen tai muuhun. Kiinnitetään huomiota maahanmuuton kehitykseen ja onnistutaan siinä hallitusti ja onnistuneesti kotouttaen. Kiteytetään strategiset tavoitteemme keskustelemalla niistä yhdessä yhteisissä pöydissä. Arvioidaan seudulliset vaikutukset niissä asioissa, joita pidämme tärkeänä. Tavoitteena nähdä kuusikko ilman sisäisiä rajoja. Ja tämä on täysin mahdollista.

Ei tavoitella piirimestaruuksia vaan sitä millä olemme Suomen parhaita!

*Raisio kunnanhallituksen pj,
seutuhallituksen vpj
Jari Salonen*

Turun kaupunkiseutu tarjoaa kaikille sukupolville hyvää arkea ja siksi se onkin paras paikka rakentaa oman näköistä elämää. Voima tulee yhteistyöstä. Kun eri toimijat tarttuvat toimeen syntyy jotakin enemmän kuin osiensa summa.

Tänään kokoontuvat yhteen ihmiset, jotka rakentavat tulevaisuutta. Sellaista joka houkuttelee asukkaita ja investointeja.

*Turun pormestari ja seutuhallituksen
puheenjohtaja Piia Elo*

Kaupunkiseutu-
suunnitelma 2025
projektipäällikkö
Virpi Mamia

MAL-suunnitelma on strateginen työkalu, joka sijoittuu maakuntakaavan ja yleiskaavojen väliin ja luo pohjan seudun kasvun hallinnalle. Turun seutu ei voi toimia ilman helmakuntia, sillä arki ylittää kuntarajat. Suunnittelua raamittavat saaristomaisemat, kerroksellinen kaupunkiympäristö ja viljavat jokilaaksot, ja tulevaisuudessa painopiste siirtyy raiteille ja kansainvälisiin yhteyksiin. Prosessi on tiivis: syksyllä käynnistyvät skenaariotyöpajat, ja uusi kaupunkiseutusuunnitelma hyväksytään vuoden 2026 lopussa.

Kaupunkiseutusuunnitelma 2025

Valtioneuvoston terveiset Turun kaupunkiseudulle

Ministeri Anna-Kaisa Ikonen korosti puheessaan, että seutuyhteistyö on parasta yhdessä tekemistä ja Turun seutu on koko maan mittakaavassa todellinen valopilkku. Vaikka kasvu tuo mukanaan haasteita, ne ovat mieluisampia haasteita kuin väestön väheneminen ja näivettyminen. Kysymys kuuluu, miten kasvu otetaan kestävästi vastaan niin, että se tukee hyvinvointia ja positiivista kehitystä.

Seudun yhteistyörakenteet ovat vahva kivijalka, sillä arki ei pysähdy kuntarajoihin. Alueen kunnat ovat erottamaton osa kokonaisuutta, ja yhteinen tilannekuva sekä tahtotila ovat jo osoittaneet, että asioita voidaan tehdä yhdessä. Tästä on hyviä kokemuksia muun muassa sivistys- ja liikuntapalveluista sekä koulutusratkaisuista. Tampereen esimerkki osoittaa, että pitkäjänteinen yhteistyö ja rakenteet eri tasoilla mahdollistavat sitoutumisen ja luovat perustan kestävälle kasvuille.

Valtion näkökulmasta kaupunkiseutujen merkitys koko maan kehitykselle on suuri. Siksi valtio haluaa toimia kumppanina, ei vain ohjaajana: Kuutoskaupunkien allianssissa etsitään yhdessä ratkaisuja suuriin haasteisiin. Ikonen nosti erityisesti kotoutumisen onnistumisen kriittiseksi tekijäksi, sillä valtaosa kasvusta tulee maahanmuutosta – jos siinä epäonnistutaan, seuraukset kantautuvat pitkälle tulevaisuuteen.

Lopuksi Ikonen muistutti, että kasvua suunniteltaessa ei pidä keskittyä pelkästään teknisiin ratkaisuihin. Myös viihtyisyys, kulttuuriperintö ja alueen hengen tunnistaminen ja kunnioittaminen on olennaista, kun rakennetaan hyvää arkea ja kestäväää tulevaisuutta Turun kaupunkiseudulle.

”

Olkaa sinnikäitä!
Kehittäminen vaatii
pitkäjänteisyyttä, eivätkä
tulokset näy heti. Se
vaatii tahtoa ja jokaisen
osapuolen panosta.
Tullaan yhteistyöhön
tasavertaisina ja
kunnioitetaan toisiamme.

Kunta- ja alueministeri
Anna-Kaisa Ikonen

Seutuyhteistyön painopisteet kuntavaalikaudella 2025-2029

Elinvoiman avaimet

Turun kaupunkiseudun elinvoimaa rakennetaan pitkäjänteisellä yhteistyöllä, jossa tunnistetaan yhteiset vahvuudet ja tehdään rohkeita avauksia. Seudun kilpailukyky perustuu monipuoliseen elinkeinorakenteeseen, kansainväliseen koulutus- ja tutkimus osaamiseen sekä TKI-toiminnan vahvistamiseen.

Asuminen, palvelut ja arjen saavutettavuus suunnitellaan yhdessä väestön tarpeet huomioiden, samalla kun koulutus-, liikunta- ja hyvinvointipalvelut järjestetään yli kuntarajojen. Liikennratkaisuissa korostuvat yhteiset hankkeet, joukkoliikenteen kehittäminen ja sujuvat yhteydet koko seudulla.

Elinvoimainen Turun seutu syntyy siitä, että toimijat puhaltavat yhteen hiileen – hyödyntävät osaamisen, vahvistavat mainetta ja tekevät yhdessä näkyviä tuloksia koko alueen parhaaksi.

*Ryhmäkeskusteluista
syntynyt kiteytys*

Seuraaville sivuille on koottu yhteenveto digitalustalle syötetyistä vastauksista.

Kestävä kasvu

Turun kaupunkiseutu kasvaa voimakkaasti tulevina vuosina. Kunnat pystyvät hoitamaan kasvun ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästi.

3.8

o Tiiviillä kaupunkiseudulla kunnat voivat yksin hallita oman kasvuaan ja sen ekologista, sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä.

2.0

o Turun kaupunkiseutu voi olla 2030-luvulla Suomen parhaiten kasvava kaupunkiseutu.

5.6

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- Liikennratkaisujen, joukkoliikenteen ja järkevän yhdyskuntasuunnittelun kehittäminen
- Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen, asuntopolitiikan ja koulutuksen (työvoimapula-aloilla) kehittäminen
- Vapaa-ajan mahdollisuuksien huomioiminen osana vetovoimaa
- Kestävän kotoutumisen ja yrittäjäystävällisyyden varmistaminen
- Selkeä ja monialainen käsitys kestävästä kasvusta: suunnitelmallisuus, siiloutumisen välttäminen
- Yhteinen sitoutuminen: ensin sovitaan, mitä tehdään – sitten toteutetaan

Yhteinen kilpailukyky

o Turun kaupunkiseutu erottuu tällä hetkellä edukseen kansallisessa kilpailussa yrityksistä ja investoinneista.

3.4

o Kaupunkiseudun kunnat osaavat yhdessä hyödyntää toistensa elinkeinopoliittiset vahvuudet.

2.6

o Suomen Yrittäjien kuntabarometrissa 2024 Turun kaupunkiseutu oli yritysmönteisin. Tämä vastaa yleistä mielikuvaa kaupunkiseudusta.

3.5

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- Kuntien elinkeinopoliittisten vahvuuksien tunnistaminen ja kokoaminen seudulliseksi kokonaisuudeksi
- Pitkäjänteiset investoinnit energia-, vesi- ja meriklusteriin, Saaristomereen ja liikenneyhteyksiin
- Yhteinen elinkeinopoliittikka ja yritysten sijoittumisen koordinointi, kv-yritysten hankinta ja Brysselin-toiminta
- Ulkomaisen työvoiman kotouttaminen ja osaajien houkuttelu seudulle
- Yliopiston osaamisen hyödyntäminen koko alueen hyväksi, TKI-toiminnan lisääminen
- Maineen parantaminen ja myönteinen yhteistyökulttuuri Turun ja muiden kuntien välillä
- Kansainväliset yhteydet: lentoliikenne, Tukholman tunneli/länsiyhteys, Finngrid ja perusinfran kilpailukyky

Kasvatus ja opetus

- Koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisen osaamisen hyödyntäminen, TKI-toiminnan vahvistaminen
- Koulutustarjonnan joustavoittaminen: lupien sujuvuus, aloituspaikkojen ja työmarkkinoiden tarpeen parempi kohtaanto
- Alueellinen yhteistyö: ei päällekkäisiä kouluja, yhteisiä valinnaisaineita ja kieliä, korkeakouluharjoittelut alueellisesti
- Varhaiskasvatus ja vapaa sivistystyö yli kuntarajojen
- Yhteiset soveltuvuustestit ja monipuolisemmat valintakriteerit toisen asteen koulutukseen
- Osaamiskartoitukset ja varautuminen muuttuviin osaamistarpeisiin

Hyvinvointi ja liikunta

- Henkilöstön koulutukset ja yhdyspintojen yhtenäistäminen hyvinvointialueen kanssa
- Yhteistyö luontoreittien, liikuntapaikkojen ja erityisliikuntatilojen ylläpidossa
- Rohkeat liikuntapaikkainvestoinnit, yhteiset uimahallit ja liikuntapalvelut (rannekkeet, kortit)
- Käytännön toimia hyvinvoinnin tukemiseksi: esim. kännykkäkiellot kouluissa, fyysisen aktiivisuuden lisääminen, lukutaidon vahvistaminen
- Seudulliset kehittämissuunnitelmat, kärkihankkeet ja vaikuttamistyö yhdessä
- Ruoka-apulogistiikan kehittäminen, vapaaehtoistoiminnan hyödyntäminen

Sujuva arki

o Arjen peruspalvelut ovat Turun seudulla helposti saavutettavissa.

4.4

o Kaupunkiseudulta löytyy riittävästi erilaisia asuntoja kaikkiin tarpeisiin.

3.2

o Kokemus arjen sujuvuudesta on tärkeimpiä pitovoiman tekijöitä.

5.8

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- Asuntokysynnän ja -tarjonnan tarkastelu seudullisesti eri väestöryhmien tarpeet huomioiden (koko, hinta, saavutettavuus)
- Julkinen liikenne ja liikenneyhteydet arjen tukena, myös opiskelijoille ja työssäkäyville
- Koulu- ja päiväkotiverkoston suunnittelu väestönkasvun mukaan
- Harrastuspaikkojen saavutettavuus ja lähiluonnon merkitys
- Elinympäristön terveellisyys ja ihmisen mittakaavainen arkiympäristö

Toimivat liikenneyhteydet

o Turun seudun liikenneyhteydet tukevat hyvin sekä asukkaiden että yritysten tarpeita.

3.0

o Kevyen liikenteen edistäminen pitäisi olla suuremmissa fokuksissa Turun seudulla.

3.8

o Raideliikenteen kehittäminen on tärkeää kaupunkiseudun saavutettavuuden parantamisessa.

4.6

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- Yhteiset liikennehankkeet ja MAL-yhteistyön tiivistäminen
- Joukkoliikenteen yhteissuunnittelu, runkolinjauudistuksen kehittäminen ja poikkittaisyhteyksien parantaminen
- Lähijunaverkon rakentaminen ja junayhteydet myös Rauman suuntaan
- Kehätien/E18:n kehittäminen osana seudun liikennejärjestelmää
- Kevyen liikenteen väylien yhteinen tarkastelu ja pyöräilyolosuhteiden parantaminen
- Riittävät tieyhteydet kumipyöräliikenteelle sekä ilmainen pysäköinti koulujen ja työpaikkojen lähellä
- Liikennratkaisujen käyttäjälähtöisyys: asukkaiden tarpeiden tarkempi selvittäminen

